

Thing at stemme for Forslagene under Nr. 5 og Nr. 6.

Wintner: Det har undret mig meget at høre, at den ærede Kirkeminister iasten flere Gange indstændig har anmodet Thinget om at komme ham indpø med Hensyn til forskjellige Forslag. Der er et gammelt Ordsprog, som siger: Den ene Høflighed er den anden værd, og naar man tænker herpaa, maa det synes noget forunderligt, at den høitærede Minister kommer med denne Hensigt, da ikke nogen af vore Ministre har opstillet saa mange Forslag, der gaa indom dette Things Onse og imod de Bestræbelser, som i en Række af Aar have været gjort heri Thinget, som den høitærede Kirkeminister. Sa, den høitærede Minister gaar endog saavidt, at han vil have, at vi saa at sige med eet Slag skulle omgjøre, hvad vi her med velbevaret Hu i en Række af Aar have foretaget for at raade Bod paa en gammel-dags Forvaltning med Hensyn til det separate Fonds. — Seg for min Part er overfor den høitærede Minister som Person besjælet af de bedste Onser om at komme ham indpø, men overfor den høitærede Minister som Forslagsstiller og som Minister maa jeg sige, at jeg er alt Andet end beredvillig til at komme ham indpø, saaledes som Forholdet nu er ved 3die Behandling. Jeg skal midlertid først tillade mig et Par Bemærkninger om de Forslag, som foreligge angaaende Institutioner, som ikke henhører under de separate Fonds. Da dette Things Flertal og i det Hele taget Rigsdagen vil have, at Theatret skal være en Statsinstitution, er det en Selvfølge, at vi, saalænge Theatret er i denne Stilling, ere nødsagede til at holde det gaende, og jeg finder derfor, at det vil være nødvendigt at give de Midler til Theatret, som ere uundgaelige nødvendige, for at dets Drift ikke skal standses. Naar man derimod vil have os til at omgjøre den Beslutning, som vi ved 2den Behandling toge om, at Laanet for Sorø Akademii til Theatret skal betragtes som en Gjæld, idet man forlanger, at det skal betragtes som en Gave, forekommer dette mig at være meget vidtgaaende, og jeg kan ikke tænke mig, at dette Thing skalde være saa veggelsindet, at det nu efter saa saa Dages Forløb skalde forandre denne Beslutning. En anden Sag er, at man kan give det nødvendige Tilskud paa den Maade, at man for et enkelt Aar estergiver Renten og beslutter, at der ikke skal ske noget Afdrag, thi hvad enten vi give Tilskudet under denne Form eller directe som et større Tilskud er jo temmelig ligegyldig. Hvis man derimod nu, da det i Theaterloven er antydet, at den Afgjærelse, som træffes ved Finansloven for 1875—76, skal være afgjørende med Hensyn til, om det skal være en Gave eller et Laan, vilde gjøre det til en Gave, vilde jeg anse det for aldeles usforvarligt. Spørmeget man derfor end kan være besjælet af

Onsken om at komme den høitærede Minister som Person indpø, saa haaber jeg dog, at man skal have den Selvfølelse, at man ikke vil lade sig At byde. — Posten angaaende Docent Lorenz er en af de besynderligste Sager, som ere komne frem for Thinget. Det anføres, at han er en overordentlig dygtig Videnskabsmand, og det synes at være et almindeligt Onse om at bevare ham for vort Fædreland. Udvalget har henstillet til det høitærede Minister, om han kunde benytte nogle af de ledige Universitetsmidler — selv om ogsaa de Poster, som vare ledige havde et andet Navn — til derfor at ansætte en saadan Mand, naar han var en saa overordentlig dygtig Videnskabsmand; men derpaa har den høitærede Minister ikke kunnet gaa ind. Jeg hørte nylig, at den ærede Minister antog, at de to af Posterne maaste kunde blive besatte senere, og at han da kunde komme i Forlegenhed; men jeg antager, at han snarere kunde faae en midlertidig Forhøielse af Udgifterne til Universitetets Lærere, naar han foreslog det der, end han kan faae en Forhøielse paa denne Konto, hvor det er noget aldeles usædvanligt, at vi give den. Naar vi betragte Konto VI. A. I. ville vi finde, at de Mand, som ere opførte derpaa, i særlig Grad have udmærket sig som Kunstnere i forskjellige Reininger — saavidt jeg erindrere er der endnu ikke blevet opført nogen Videnskabsmand derpaa — medens den Mand, som man her vil indføre paa denne Konto, jo er en yngre Mand. Det har altid været anset som en særlig Uæresbevisning ved Thingsets Botum at blive opført paa denne Konto; men den Mand, om hvem det her er Tale, kan dog ikke siges i den Grad at have gjort sig fortjent af sit Grad, at han der ved er bleven en af de mest fremtrædende Videnskabsmænd heri Landet. Naar der er andre Videnskabsmænd, som ikke alene have vundet Anerkjendelse heri Landet, men ogsaa i Udlandet, og som ikke findes opførte paa denne Konto, men derimod paa den midlertidige Konto, saa spørger jeg, hvorfor da denne Mand skal udmærkes i den Grad fremfor de Andre, som have et større Navn end han? Det er mig ufatteligt, hvorfor man vil have en Mand, som man vil have til at virke for Universitetet, opstille som en Slags Pensionist paa denne Konto. Skalde det maaste være, fordi han ikke egner sig til at være Universitetslærer, eller hvad stikker der under? Er det saaledes, at denne Mand kun kan virke som Videnskabsmand, og kan han kun dyrke sin Videnskab gennem Skrifter? Det er da i Grunden ligegyldigt, enten han er i Danmark eller andre Steder; thi Skrifter udbredes jo meget hurtigt, hvorfra de end udgaa. Er han derimod en udmærket Lærer, vil jeg spørge, om vort Universitet er saa begavet med udmærkede Lærere, at det ikke skalde fastholde en saadan, og ere ikke mange Poster ved Universitetet besatte, fordi de skulle besattes? De ere ikke besatte, fordi de Bedkommende ere saa overordentligt dygtige